

MĚLY BY ŠKOLY ŘEŠIT KYBERŠIKANU, KE KTERÉ DOCHÁZÍ I MIMO VÝUKU? EXISTUJE ŘADA SITUACÍ, KDY ANO.

Kamil KOPECKÝ

V poslední době se velmi často setkáváme s rodiči, kteří se obrátili na školu s žádostí o pomoc s řešením kyberšikany, kterou zažívají jejich děti a kterou páchají jejich spolužáci. V mnoha případech se však škola nechce situací zabývat s odkazem na to, že mimo vyučování, mimo budovu školy, mimo akce pořádané školou nemůže zasáhnout a problém pomoci řešit. Není to však pravda, existuje mnoho situací, kdy se škola musí kyberšikanou zabývat. Dnešní text tedy zaměříme na tyto typické situace.

Východiskem může být vyjádření Ministerstva školství mládeže a tělovýchovy (poprvé v roce 2009), které hovoří o tom, že **škola by se měla kyberšikanou zabývat vždy, když se o ní dozví**. Jinými slovy, pokud dítě, které zažívá kyberšikanu (třeba mimo vyučování), přijde požádat učitele o pomoc, učitel by mu měl pomoc poskytnout - minimálně tím, že mu doporučí, na koho se obrátit, případně mu udělí radu, nabídne pomoc, podpoří oběť apod. Samozřejmě škola nemůže udělovat kázeňská opatření či snížené známky z chování za činnost, která se nestala během vyučování, to ovšem neznamená, že by se do řešení neměla zapojit!

Metodické doporučení ministra školství, respektive jeho Příloha 7 s názvem [Kyberšikana a další formy kybernetické agrese](#) popisuje celou řadu aktivit, které může škola udělat - postup zahrnuje informování rodičů oběti, doporučení externích organizací, které mohou pomoci (včetně Policie ČR, E-Bezpečí či Linky bezpečí),

zajištění bezpečí oběti (minimálně ve škole), pomoc se zajištěním důkazů, zlepšení školního klimatu včetně sociometrie tříd atd. A nyní několik typických situací.

Situace 1 - Kyberšikana je rozšířenou formou šikany, ke které dochází ve škole

Typickou situací, kterou se škola musí zabývat, je kombinace šikany a kyberšikany. Jinými slovy, **ve škole probíhá šikana dítěte** (psychická, verbální, ale třeba i fyzická), **která pak pokračuje i ve virtuálním světě** (mimo prostor školy, mimo vyučování, třeba na Instagramu, TikToku, Messengeru apod.). Kyberšikana páchaná ve virtuálním světě (např. posměšné video či fotografie) poté ovlivňuje chování dětí ve škole (posměšky v reálném světě, urážky, agrese, dopad na oběť apod.). Pokud dojde k tomuto propojení, škola by se měla zabývat i tím, co se děje v online světě, protože jde o stejný problém, stejnou kauzu. A škola má povinnost zajistit bezpečné a zdravé prostředí dle § 29 Školského zákona č. 561/2004 Sb. zajistit bezpečnost a ochranu zdraví dětí, žáků a studentů při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech.

Situace 2 - Ve škole vznikne citlivý materiál (fotografie, video), který je pak zneužit ke kyberšikaně mimo vyučování

Samozřejmě i v tomto případě škola musí situaci řešit, protože do kyberšikany jsou zapojeni žáci ze školy, oběť je ze školy, k pořízení nahrávky došlo ve škole atd. Kyberšikana má tedy se školním prostředím přímo souvislost a školy se týká - minimálně tím, že škola nezajistila, aby nevznikl materiál, který byl k útoku zneužit. Navíc v tomto případě lze rovněž předpokládat, že kyberšikana bude mít opět projevy i v rámci vyučování - oběť bude pravděpodobně posměšky a urážky zažívat i přímo ve škole.

Co z toho vyplývá? Škola by měla v rámci svých možností aktivně s kyberšikanou bojovat, podpořit oběti, zajistit zdravé klima, minimalizovat riziko vzniku problému, případně minimalizovat dopad na oběť, pokud k rizikové situaci dojde.

Pro E-Bezpečí,
Kamil Kopecký
Univerzita Palackého v Olomouci